

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Lucjusza.
Niedziela: Eulalii Panny.
Poniedziałek: Juljana.
Wtorek: Maksymiljana B.

Wschód słońca o godzinie 7-ej minut 33.
Zachód 4-ej 56
Długość dnia godzin 9 15
Przybyło 1 40

Wschód księżyca o godzinie 10 minut 18 w.
Zachód 9 21 r.
Wysokość wody na Wiśle st. 3 c. 6 (st. 3 c. 6).
Dziś o godzinie 4-ej rano zimna 0°.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Wskrośzka: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 3-ej rano do 3-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 poł.

Środa: Popielec. Faust.
Czwartek: Juljanny Panny.
Piątek: Sylwina i Don.
Sobota: Symeona Bisk.

Dodatek poranny.

Redakcja, Administracja i Brukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 513.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 2/251, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Świętochny, jutro Radzyna św.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu ementarza powiatowego. (Kancelaria ementarza za rogatką powązkowską—12 w południe).—Posiedzenie członków zarządu budowy kanalizacji i wodociągów. (Biuro zarządu, Królewska, 41—7 wieczorem.)

Wystawy stale: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak. Przedm. № 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu).—Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem).—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-ej rano do 7½ wiecz.)
Wystawa etnograficzna. (Krak.-Przedm. № 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)

Zabawy: Bal kolonji francuskiej na dochód niezamożnych członków tejże kolonji. (Hotel Europejski—9 wieczorem).—Bal drukarzy na dochód niezamożnych członków oraz wdów po członkach tegoż zgromadzenia. (Resursa obywatelska na Krak. Przedm.—9 wieczorem).—Wieczór tańcujący dla członków Towarzystwa resursy kupieckiej oraz osób wprowadzonych. (Gmach resursy przy ulicy Senatorskiej—9 wieczorem).—Dla członków Towarzystwa wioślarskiego, ich rodzin oraz osób zaproszonych wieczór tańcujący. (Lokal zimowy Towarzystwa przy ulicy Królewskiej—9 wieczorem).—Koncert i wieczór tańcujący dla członków Stowarzyszenia wzajemnej pomocy subjektów handlowych wyznania mojżeszowego oraz osób zaproszonych. (Lokal Stowarzyszenia przy ulicy Długiej—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Pajace” (z udziałem pauny Skulskiej i p. Achillesa Stehlego) oraz „Syrena”; jutro „Halka”; — R o z m a i t o ś c i: dziś „Fredzio”; jutro „Fredzio”; — Mały: dziś „Wesoła dwójka”; jutro „Wesoła dwójka”. (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania nastawę znajduje się na dzień dzisiejszy 3207 rs. 87 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-ej rano do 2-ej po południu, wykup zaś i prolongata uskuteczniają się od 9-ej rano do 3-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Petersb. wied.* donoszą, iż poruszona została kwestja ustanowienia odpowiedzialności kryminalnej za dewastowanie i obniżanie szacunku nieruchomości.

mości, na którą zaciągnięto pożyczkę, czy to w instytucji rządowej, czy w bankach prywatnych.

— *Now. wr.* donosi, iż przy komitetach giełdowych mają być zorganizowane komisje w celu sporządzenia projektów lokalnych giełd zbożowych.

— Z decyzji zarządu kolei południowo-zachodnich, na czas kontraktów kijowskich, kursować będzie pomiędzy Brześciem a Kijowem dodatkowy pociąg pośpieszny. Z Brześcia odejść będzie pociąg o godzinie 10-ej min. 13-ej wieczorem.

— W *Graźdanie* czytamy: Jak wiadomo, przy ogólnym zjeździe kolejowym pracuje obecnie komisja nad szczegółami projektu, dotyczącego reformy taryf pasażerskich. Za punkt wyjścia przyjęty został projekt, na zasadzie którego obowiązujące obecnie stawki zmniejszają się w miarę przejechanego dystansu, *maximum* zaś obniżki przypada przy odległości 1000 w., a mianowicie: dla III-ej kl. 25·5%, dla II-ej—30% i dla I-ej—25·8% w pociągach pasażerskich; w pociągach pocztowych na przestrzeni pierwszych 200 wiorst dla III-ej kl. nie ma żadnej zniżki, za następne 200 w. zniżka wynosi po 0·05 k. na wiorstę, za dalsze 200 w. po 0·10 kop., za odległość zaś większą, niż 1000 w. po 0·20 kop. od wiorsty; dla II-ej kl. za pierwsze 100 w. zniżki nie ma, za następne 100 w. zniżka wynosi 0·10 kop. na wiorstę, za dalsze 200 w.—po 0·25 kop. na wiorstę, a na odległości po nad 1000 w. po 0·35 kop. na wiorstę; dla I-ej kl. za pierwsze 100 w. zniżki nie ma, za następne 300 zniżka wynosi 0·15 kop., za dalsze 400 w.—po 0·30 kop. i za odległość po nad 1000 w.—po 0·50 kop. na wiorstę. Jednocześnie opłata za bilety w pociągach kurjerskich na krótkich dystansach ma być podwyższona.

— Według informacji *Russk. wied.* ministerjum dóbr państwa w celu powiększenia niższego personelu leśniczego, postanowiło wydawać leśniczom po 100 rubli za każdego, przez nich wykwalifikowanego należycie praktykanta.

— *Russk. wied.* donoszą, iż zarząd miasta Białe-

gostoku, w gubernji grodzieńskiej, stara się o utworzenie w tem mieście komitetu handlu i rękodziel, jakie pomiędzy innemi istnieją w Odessie i Kijowie.

— Przypominamy, że od dnia 13-go b. m. zaczyna obowiązywać nowa taksa aptekarska z obniżoną ceną lekarstw, opakowania itd.

— Była rada administracyjna Królestwa Polskiego w roku 1865-ym ustanowiła osobną opłatę na rzecz kasy miejskiej za zajmowane przez osoby prywatne grunta miejskie pod czasowe budynki jako to: menażerje, cyrki, namioty, werendy, huśtawki i t. p. Opłata wynosiła po 18 kop. od sążnia kwadratowego zajętego gruntu na miesiąc; taka sama opłata pobierana jest jeszcze i dotąd, od przybijanych na frontowych domach szafek z wystawami, obliczaną zaś jest wedle wysunięcia szafki na trotuar. W następstwie, z decyzji ministerjum spraw wewnętrznych opłata od zajętego gruntu pod czasowe budowlę została zmienioną w ten sposób, iż pobieraniem jest 10% od wartości zajmowanego gruntu, wedle segregacji miasta podzielonego pod tym względem na 15 rewirów. Tę ostatnią opłatę magistrat utrzymuje i nadal, w przekonaniu, że poprzednia odnosząca się do szafek po 18 kop. za sążeń, jest zupełnie nieodpowiednią, gdyż względnie do zajmowanej przestrzeni szafki, lub witryny, t. j. wysunięcia jej na trotuar, opłata wynosi od 7 kop. do 40 *maximum*, a średnio około 30 kop. Biorąc pod uwagę, że interesant podając prośbę o pozwolenie na szafkę wydaje na dwie marki stemplowe rs. 1 kop. 60; że po takiej prośbie zasięgnięciu opinji, czy szafka może istnieć w danym miejscu, nie tamując komunikacji i na formalności biurowe zużywa się dosyć czasu na korespondencje; że wreszcie opłata jest zbyt niska, zarząd miejski postanowił wystąpić do władzy wyższej z przedstawieniem o podwyższenie opłaty, tak, aby obok poprzedniego czynszu za wysunięcie szafki na grunt miejski, pobieraną była opłata roczna: na ulicach pierwszorzędnych po rs. 2 i na drugorzędnych, oraz przedmieściach, po rs. 1 kop. 50.

29)

NAFTA

POWIEŚĆ

Sewera.

(Dalszy ciąg.)

— A spieszcie się! — wołał na woźniców, przykładając dłonie do ust—bo mi ropa ze studni wykipi.

— Panoczku, żyd nas balałucil w mieście—odpowiedział olbrzym, jadący na pierwszym wozie.

— Nie ucieknę i wszystko będzie na czas. Godzina nie stanowi—odezwał się Grünspan, dzwigając się z siedzenia, umieszczonego w środku wozu.

— Godzina stanowi nieraz o wygraniu bitwy, panie Grünspan.

— Tu nikt się nie chce bić, po co bić? lepiej, żebyśmy się wszystkie kochali.

Wóz się zatrzymał przed werendą, Grünspan skłonił się kapeluszem.

— Co tu pana sprowadza w nasze strony?...

— Co? niby wielmożny pan nie wie? Wielmożny pan kopie, a ja dystyluję. A komu pan posłałeś wydobyta ropę, od kogo żądałeś pieniędzy?

— Od Grünspana, wielkiego dystylatora i wspólnego kupca, którego zapraszam do mojej ubogiej chatki.

— Ona jest uboga, ale się zaczyna zmieniać na bogatą.

— Chodź pan, panie Grünspan. Pierwszy przyjechałeś powinszować mi. Nacierpiałem się...

— Oj, oj, niech ręka Boska obrania! Ale jest?...

— Jest, jest.

— Dużo?—zapytał, zniżając głos.

— Nie wiem, lecz spodziewam się z tej studni dzieśnięć tysięcy wielkich beczek.

— Dziesięć? To na papierki sto tysięcy.

— Tyle co do grosza.

— Czy wielmożny pan nie żartuje?... Wiele dotąd dała?

— Sto odesłałem.

— Mam za nie pieniądze.

— Szesćdziesiąt mam jeszcze gotowych, czterdzieści w kadzi: dwieście na dwadzieścia cztery godzin.

Za pięć dni tysiąc, za pięćdziesiąt—dziesięć tysięcy.

— Tak wszystko rychtyk wypada. Żeby tylko tyle było...

— Musi, będziemy pogłębiać i pompować, póki nie wypompujemy do ostatniej kropli.

— A co dalej?

— Co dalej? Cała wschodnia pochyłość góry moja aż do rzeki. Co dalej? zabawny pan jesteś panie Grünspan. Ja pieniędzy nie chowam.

— Prawda, wielmożny pan pójdzie do ostatniego grajcara. A jak i tego zabraknie, to jeszcze pożyczę.

— Zupełnie tak samo, jak ty, mój Grünspanku!

— Tylko ja nie zakopuję pieniędzy w ziemię.

— I nie pompujesz ropy. Ja zakopuję i pompuję. Zakopię pięć tysięcy, wykopię sto. Potem zakopię sto, a wykopię milion.

Na wyraz „milion” Grünspan z uszanowaniem uchylił jarmulki.

— Miljon wielkie słowo. Gładko je wymówić.

— Lecz trudno zliczyć.

— I to łatwo: tysiąc sztuk tysiąceńskich papierów i już koniec.

— Prawda, już koniec. To też milion, mój Grünspanku, to nędza. Dopiero od miliona dochodu zaczyna się zamożność.

— Niech Bóg da panu sto lat życia i sto milionów.

— A tobie, abyś te sto milionów przerobił na naftę i rozesał ją na cały świat.

Grünspan się skłonił.

— Pragnę—szepnął.

— Jeżeli pragniesz, to możesz, bylebyś miał rozum.

— Może ja i głupi, ale co do rozumu, to mam swój.

— Każdy ma swój. Jeżeli twój jest dobry dla ciebie, to dasz dziś dwadzieścia tysięcy.

— Dwadzieścia? Pan żądał tylko trzy.

— Na dziś i jutro. Za dwadzieścia ty tylko ropę moją odbierać będziesz, inaczej te dwadzieścia da Tintenfaz. A wtedy co będzie z twoim rozumem?..

— Tintenfaz, łajdak, szacher.

— Ale ma swój rozum i da.

— I ja go mam—zawołał Grünspan—rozdrażniony.

— Powiem, że masz, jeżeli zobaczę na stole dwadzieścia sztuk tysiąceńskich.

— Pan Stefan okrutny gorączka. Po co tak obcesowo? Niech pan pozwoli napić się wódki, pogadać, popatrzyć.

— Siadaj, kochany pan, pij, gadaj, patrz.

Stefan podsunął krzesło Grünspanowi, wybiegł na werendę i zawołał:

— Panie Zygmuncie, przybywaj.

— Kto to taki?—spytał Grünspan.

— Panicz hrabia—stracił fortunę i przyszedł do nas odbijać się.

Grünspan machnął niedbale ręką.

— Tych tu nigdy nie zabraknie—szepnął.

Wszedł Zygmunt.

Oto pan Grünspan, nasz jeneralny odbiorca, wielki dystylator, pragnie napić się wódki.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Wobec braku odpowiedniej ilości dobrej wody do picia, obywatele Nowej Pragi zamieszkali w okolicy nowego targu przy ul. Stalowej udają się do magistratu z prośbą o urządzenie na rynku studni. Interesowani na podstawie prób, dokonywanych przez jednego ze specjalistów przed kilkoma laty, propozują studnię artezyjską dla warstw gruntowych tej dzielnicy odpowiednią.

— W wydziale technicznym kolei nadwiślańskiej rozpoczęto egzaminowanie dozorców linjowych. W tym celu egzaminowanych podzielono na partie kolejno przybywające z posterunków służbowych. Po dozorcach przyjdzie kolej na starszych robotników, tak, iż z końcem b. m. cały personel drogowy zda sprawę ze swoich kwalifikacyj.

— Wczoraj, o godz. 6-ej po południu, w Towarzystwie dobroczynności, pod prezydencją dziekana, Karola Jurkiewicza, odbyło się posiedzenie wydziału sierot i ochron. Zaproszono na główną opiekunkę ochrony XXI-ej p. Marię Illicką, ochrony XXVII-ej p. Czesławę Mutniańską. Zezwolono na wydanie siostrze jednej wychowawcy zakładu, wyznaczając sierotce na wyprawę rs. 12. Do zakładu sierot przyjęto dwie kandydatki. Obecnie w zakładzie sierot przebywa chłopów 152, w kolonii Drownica 30, w zakładzie dziewcząt 73, w przytulku przy ulicy Hożej 35, na Solcu 14. Do 32-ch ochron ujęszcza dzieci 2734, do 5-ju szwalni 1,398 dziewcząt.

— Dopelniając wzmianki o mianowaniu doktora Brunera lekarzem zarządu miejskiego, podajemy tu obowiązki tegoż lekarza: Dwa razy w tygodniu ma on się zgłaszać do gmachu magistratu; raz na stację pomp wodociągu miejskiego i raz na stację filtrów; osoby ciężko chore obowiązany jest odwiedzać w mieszkaniach, na każde wezwanie, w każdym czasie, w dzień i w nocy; niezależnie od ustanowionych stałych wizyt, obowiązany jest przyjmować chorych i w swoim mieszkaniu, w godzinach przyjęć—a w razach nadzwyczajnych w każdym czasie. Rodziny osób, pozostających w służbie zarządu miejskiego, t. j. żony i dzieci, korzystają z praw mężów i ojców. Osoby, przychodzące po poradę, powinny posiadać poświadczenia najbliższych zwierzchników, że pozostają w służbie zarządu miejskiego.

— W dalszym ciągu na tombolę artystyczną następujące osoby nadesłały fanty, panie: Feliksa Koch, Julja Padykiewicz, Marja Rutkowska, Wilhelmina Bauman, Wilhelmina Lewicka, Eleonora Łapińska, Natalia Żochowska, Julja Filipkowska, Emma Stengel, Julja Borkowska, Magdalena i Marja Micińska, Stanisława Queller, Ludwika Witke i Zofja Temirazjew; pp.: Jan Stankiewicz, Bolesław Eiger, Józef Dam, Józef Jasiński, Wiktor Kraszewski, Oskar Ludwik Kreutzberg, Aleksander Kozłowski, Fryderyk Klopfer, Karol Klopfer, Konstanty Rutkowski, Wojciech Gerson, Józef Prohazka, A. Turczyński, Emil Trepte, Bernard Kipman, J. Neufeld, Stanisław br. Lesser, Władysław Müller, Juljusz Eiger, Walerjan Roguski, Berent et Plewiński, Habersbusch et Schiele, oraz druga warszawska sala licycyjna.

— Otrzymujemy z Jarosławia telegram, donoszący, że autor „Nauczycielki” Władysław hr. Koziebrodzki bardzo ciężko zapadł na zdrowiu.

— Z teatru.

* Zapowiedziana na wczoraj opera „Afrykanka” dana będzie po raz pierwszy w nadchodzący poniedziałek.

Główne role odtworzą p. Hellerówna i p. Nouvelli.

„Afrykanka” powtórzona będzie raz jeszcze, po czym opera wystawi „Cyrulika” z p. Hellerówną i p. Chodakowskim.

Próby z tej opery zaczną się w poniedziałek.

* Korespondent nasz z Łodzi pisze d. 9-go b. m.

Dzisiejsze przedstawienie „Półświatka” z panią Lüdową w roli Zuzanny, zapelnio widowie teatru „Victoria” po brzegi.

Publiczność zentuzjasmowana świetną grą artystki wywoływała ją kilkakrotnie po każdym akcie.

Poprawną grą obok warszawskiego gościa, wyróżniali się pp. Janowski i Dobrzański, oraz panie: Wyrwiczówna i Staszewska.

Jutro pani Lüdowa gra rolę tytułową w „Damie kamelowej”, a w sobotę wystąpi po raz ostatni.

Teatr łódzki nabył w tych dniach najnowszą operetkę Tomasza Koschata w przekładzie C. Danielewskiego p. t. „Tyrolskie piosenki”; jest to rzecz utrzymująca się stale na repertuarze monachijskiego teatru ludowego.

— Wystawa etnograficzna.

Wystawa etnograficzna z dniem każdym powiększa zbiory swoje przedmiotami bardzo ciekawymi, a nieraz prawdziwie artystycznej i naukowej wartości.

Od chwili otwarcia, przybyło rzeczy nowych około 1,000 sztuk.

Dowodzi to szybkiego rozwoju instytucji i energii jej zarządu.

Zasłużony archeolog i etnograf, p. Zygmunt Gloger, właściciel najbogatszych zbiorów w kraju nadesłał ich część na wystawę.

Widzimy tu: ubiory ludowe, stroje świąteczne, obrzędowe, pasy i trzasy z krakowskiego, wyroby skórzane, metalowe, rzeźby w drzewie, okazy ceramiki z Pokucia, wyroby metalowe cyganów galicyjskich, przyrządy i narzędzia rybactwa z nad Narwi i t. p.

P. Jabłonowski nadesłał od p. Al. Targoniego bardzo ciekawe wykopaliska z czasów greckich kolonii w Pantykapei, dziś Kierzu w Krymie, dr. St. Dobrzycki próbki pasków włóścińskich z gubernji witebskiej, powiatu lepelskiego; każdy pasek ma swój deseń z właściwą nazwą, a więc: „w kopytka”, „w jodełkę”, „w grobki” i t. p.

Od p. Al. Ostrowskiego nadeszły: ubiory, hafty i ceramika z Kolomyjskiego.

Prócz tego zauważyliśmy prawdziwie artystyczne hafty z gubernji kijowskiej i podolskiej, ubiór bogato haftowany dziewczyny bułgarskiej, niezwykle oryginalną czapkę futrzaną, tak zwaną „uszatą” z gubernji grodzieńskiej i t. p.

— Schronienie dla szwaczek.

Wczoraj o godz. 4-ej po południu nastąpiło otwarcie schronienia dla szwaczek przez warszawskie Towarzystwo dobroczynności.

Przytulek mieści się w domu nr. 62-gi na Nowym Świecie i składa się z trzech sal.

Początkowo urządzony został na 10 osób; w tej chwili mieści się w nim już 5 pensjonarek, w części starsuszek, w części dotkniętych chorobą wzroku.

— Z Wisły.

Mimo licznych szczelin na powłoce Wisły wytworzonych skutkiem odwilży i padającego od dni kilku deszczu, woda w Wiśle nie podnosi się wcale.

Wczoraj wieczorem notowano stóp 3 i cali 6.

Jak dotąd o przyborze nie niesłychać.

— Kradzieże.

Zamieszkałej przy ul. Solec pod № 41-ym Chanie Abelmanowej skradziono z mieszkania 223 rs., biżuterję i ubranie. — Przy ul. Brackiej pod № 9-ym Felcji Siwezyńskiej skradziono zegarek złoty męski. — Na ul. Aleksandrowskiej ujęto pobytowego złodzieja, Szylina Oukiermana w chwili, gdy usiłował skraść futro z przejeżdżającej bryczki.

— Zalew.

Wczoraj, o godz. 9-ej zrana, w domu pod № 24-ym przy ul. Nalewki, pękła rura wodociągowa.

Woda zalała trzy sklepy, mianowicie: Berka Szapira, Jakuba Szynkmana i Lejby Gruntogala.

Znaczna część towarów została uszkodzona przez wodę. Kran niezwłocznie zamknięto i zajęto się umieszczeniem nowej rury.

— Spalone dziecko.

W dniu wczorajszym w Budziskach, za rogatką mokotowską, kolonista Barcz udał się do stodoły, pozostawiając w izbie bez opieki 4-letniego syna Jana.

Dzieci zaczęło się bawić ogniem płonącym na kominie, przyczem zapaliło na sobie odzież.

B. za powrotem znalazł leżące na podłodze już na wpół zwęglone zwłoki.

Niedbalogo ojca pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 12-go lutego tutejszy kantor Banku państwa wydawać będzie pożyczki na zastaw listów zastawnych premjowych Banku szlacheckiego na 4% do wysokości 160 rs. n każdy list zastawny.

— Do d. 12-go lutego w kantorze Stowarzyszenia spożywczego „Merkury” będą przyjmowane od członków Towarzystwa wnioski, przeznaczone do oceny na zebraniu ogólnem, mającem się odbyć w końcu b. m.

— D. 18-go lutego, w mieszkaniu starszego, p. Machleida odbędzie się kwartalna sesja zgromadzenia majstrów piwowarskich.

NEKROLOGJA.

Albert Schoenfeld,

b. kupiec, ostatnio urzędnik kolei żelaznej warszawsko-wiedeńskiej.

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzonej św. Sakramentami, w d. 10-ym lutego 1893 r. oddał Bogu ducha, przeżywszy lat 66. W smutku pozostała córka z rodziną, zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 12-ym b. m., to jest w niedzielę, o godz. 3-ej po południu, z kaplicy przy ul. Myśnej na cmentarz ewangelicko-augsburski. 2-209

† Dziś, w sobotę, d. 11-go lutego r. b., jako w pierwszą nad smutną i bolesną rocznicę zgonu

ś. p. Łucji Srockiej,

odbędzie się o godz. 10-ej i pół zrana za spokój jej duszy żałobne nabożeństwo w kościele Przemienienia Pańskiego, przy ul. Miodowej, na które pozostały mąż z dziećmi zaprasza krewnych i życzliwych. -576-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

(Korespondencje specjalne Kurjera Warszawskiego)

Wiedeń, 8-go lutego.

Jedno jaje kosztuje 10 c. Oto skutek zimy; na Morawach, w Czechach, na Węgrzech dostały kury t. zw. śniegowej ślepoty, nie widzą żywności—przestały jaja znosić. Gdyby to potrwało dłużej, to kuchnia domowa uległaby wielkim zmianom, a cukiernie potrąca cenę ciastek.

Dla sprawiedliwości wyjmuję jeszcze z jednodniówki Concordii: „Dawnośmy zerwali z epoką, kiedy teatr był nakształt katedry; dzisiaj są pocii psychiatrami, a scena klinika.” (Just).

„Cały ruch świata obraca się około głodu i miłości. (Krassnig).

Wybornie się wykreślił Ferdynand Gross: „Nie wiem co to znaczy, że mi nic w porę na myśl nie przychodzi.”

Mody na obu ostatnich balach były przeważnie *empire*, ale fasonowane dowolnie. Nie może się ta moda utrzymać, bo cienkie damy wydają się w niej grubemi; grube... no, już nie powiem.

Wczoraj w Hotelu centralnym Sachera odbył się piknik, pierwszy i jedyny, urządzony przez zarybek młodzieży, gdyż dawni aranżerowie poszli już między weterany. Zebrało się sto par tańczących: towarzystwo polsko-niemieckie, taalety *empire* ani jednej, pięknych pań i panien tuziny. Przybyli państwo Ziemiałkowscy, Bilińscy, posłowie: Kathrein, ks. Lichtenstein, Jędrzejowicz, Popowski, Weigel, Ant. Wodzicki, Skrzyński, Rosenstok, Hensel, Rozwadowski, Łoś, Struszkiewicz; radcy dworu: Budwiński, Roza, Chłędowski; artyści: Pochwański, Ajdukiewicz, kilku jenerałów itd. Komendę tańców sprawiała armja oficerów; wdziakiem i taaletą gustowną odznaczały się szczególnie panie: Rittner, Rozenstok, Weigel, Szlachetowska, Dzwonkowskie, Dzierzbicka, Horoch, Witte, Pinińska, Goldschmidt i wiele innych. Nie też dziwnego, że bawiono się wybornie do rana.

Jako *divertissement*, kilkanaście par odtanńczyło naiwny angielski taniec sir roger; wesoly, ale szopkowaty, a ostatnia figura nazbyt zamaszysta, może nie salonowa, gdy tancerze robią krzyż silny lewą ręką, a prawą trzymając w pół tancerki i pędzą wkoło, unosząc je w powietrzu. Podczas balu „champtre” na leśnej polanie można by mniemać, że fauny i satyry porwują nimfy i drjady. Musi to być bardzo przyjemne, a jeżeli zgrabne są pary—bardzo ładne.

Prof. dr. Mosetig po latach pięciu badań oddał na użytek publiczny lekarzom nowy środek i metodę, która polega na tem, aby leczyć zewnętrzne choroby przez szybki, obfity dopływ krwi do tkanek za pomocą drastycznego pobudzenia. Jest to środek roślinny *teucrin*, który się w rozczyne zatrzymuje pod skórą. Abscesy z chorobą kości leczą się w 10 dni; teukryna na wewnątrz zadana pobudza apetyt; wyrabia się z rośliny *teucrum*. Czerwonka, lokalne tuberkuly, lupus: oto są choroby, które teukryna skutecznie leczy.

Towarzystwa farmaceutyczne w Wiedniu i w Pradze rozwinęły akcję podań, protestów, przeciw dopuszczeniu kobiet do zawodu aptekarskiego. Przegrają sprawę, bo nie mają zgola racji; mało który zawód tak nadaje się dla kobiet, jak aptekarstwo; nawet Jules Simon to przyznaje.

Onegdaj dwaj alpejczycy odbyli wycieczkę na nartach na Raxalpe i z powrotem. Najwyższy to znany record.

* Berlin, 9-go lutego.

Bale subskrypcyjne, odbywające się każdej zimy w operze królewskiej, jedyną dają możność szerszej publiczności widzenia pary cesarskiej i dworu całego zbliżka. Ściągają też one liczną publiczność ze wszystkich warstw towarzyskich. Tak było i wczoraj. Już od godz. 7-ej porannych, zaczęły zajeżdżać powozy przed operą królewską, a około godz. 8-ej obszerne sala, mogąca pomieścić do 3000 osób, już nabita była różnorodną publicznością. W łóżach ambasadorskich ciał dyplomatyczne licznie było reprezentowane. Nie było ambasadorów: tureckiego, chińskiego, perskiego i hiszpańskiego, zresztą wszystkie ambasy miały swoich reprezentantów. Miejsce dawniejszego ambasadora austriackiego, hr. Szechenyi, zajął nowy ambasador, hr. Szöggeni; miejsce zmarłego włoskiego ambasadora, hr. Launaya, dzisiejszy reprezentant włoski, hr. Lanza. Byli nadto ambasadorowie: Szuwałow, Herbertte i sir Edward Malet z żonami.

Para cesarska z dworem całym przybyła do loży prosceniowej o godz. 9-ej.

Zaczęto poloneza, jednocześnie zaś z wysokości galerji orkiestry chór śpiewaków zaintonował: „Heil Dir im Siegeskranz”, znany hymn narodowy pruski. Na czele pochodu cesarskiego szli, torując drogę: tajny hofrat Hartmann i sekretarz jenerałej intendentury Meder; dalej hr. Hochberg, buławą swoją uderzający bez przerwy o posadzkę, prowadząc hrabinę Brockdorf. Za nimi szła para cesarska: cesarz ubrany w czerwoną atylę huzarów gwardji, cesarzowa w suknię różowego koloru, u gorsu wyszywaną wązkami paskami futrzanymi; na głowie miała przepyszny dżadem brylantowy, a około szyi kolję z wielkich szmaragdów i brylantów; na piersiach nosiła wielką gwia-

zde orderu Czarnego orla z brylantów. Książę następcy tronu badeński wraz z księżniczką Fryderykową Karolową w drugiej szli parze. Księżniczka miała na sobie suknię białego błękitnawo-zielonego koloru.

Książę następcy tronu meiningeński, książę Günther, książę Anhalt i inni książęta prowadzili Księżniczkę Fryderykową Leopoldową w kostiumie białym zielonym, księżniczkę następczynię tronu meiningeńską w kostiumie złotym adamaszkowym, księżną następczynię tronu badeńską w żółtym, księżniczkę Aribert anhaltską, w czerwonym złotem wyszywanym kostiumie i księżniczkę następczynię tronu hohezollernską w kostiumie koloru wodniatego.

Po polonezie całe towarzystwo dworskie wróciło do łóż cesarskich.

Rozpoczęły się niebawem tańce, którym przypatrywała się para cesarska, wraz z dworem, aż do godz. 11 1/4. Poprzednio przez czas jakiś zabawiwszy w łóżach ambasadorskich, cesarz o tej porze z całym dworem opuścił salę. Ochoz po odejściu dworu zawrzała zabawa, w której udział brała znaczna liczba niższych i wyższych oficerów. Na sali było niewiele kostiumów empire, które przeważały na balu prasy, jak sądzić ogólnie z powodu, iż cesarzowa jest przeciwniczką stroju tego, nie uwidniającego należyte kibici.

O godz. 2 1/4 dopiero fanfary Hallali zwiastowały koniec zabawy.

Cesarz dzisiaj w towarzystwie swej małżonki po raz pierwszy od czasu panowania swojego, zaszczylił ratusz swoją obecnością, ażeby przypatrzeć się siedmiu modelom pomnika cesarzowej Augusty, tam wystawionym. Pod przewodnictwem nadburmistrza Zellego i dr. Strycka, jako przewodniczącego komitetowi pomnikowemu, zwiedził lokale ratusza; zauważywszy w wielkiej sali magistratu portrety pruskich książąt i królów aż do Wilhelma I-go, przyrzekł ofiarować portret ojca swojego, cesarza Fryderyka III-go.

* Paryż, 8-go lutego.

Na jubileusz Papieża, już niedaleki, Ribot w imieniu rządu francuskiego przesłał do Rzymu dwa wspaniałe świeczniki ze złoczonego brązu w wzach niebieskich z porcelanowymi serwisami; ze swej strony, poseł przy Watykanie ofiaruje dwie takież wazy, przeznaczone ku ozdobie jubileuszowego kościoła św. Joachima. Chciano dodać do tych darów kilka obrazów, ale wobec trudności w wyborze takich, któreby i przedmiotem i wykonaniem zadowolniły jubilat, zdecydowano się raczej na zbiór miedziorytów artystycznych, wydany przez wydział miedziorytniczy Luwru. Zajmuje on pięć albumów, które nosić będą napis: „Akademia francuska i szkoła archeologiczna Jego Świątobliwości Leonowi XIII-mu.”

Jutro pierwszy dzień rozpraw nad wstrząsającą sprawą artysty malarza Luna de San Pedro, bardzo znanego w tejże kolonii hiszpańskiej, oskarżonego o zabójstwo. Urodzony na wyspach Filipińskich, obdarzony ogromnym talentem, ma obecnie lat 36, a od lat siedmiu żonaty był z panną Tavera, która mu wniosła duży posag; jednak było to małżeństwo z miłości, bardzo szczęśliwe z początku. Dopiero gdy jedno z dzieci umarło, gdy umarł ojciec malarza, stał się on opryskliwy i trudny w pożyciu, co widać oddziało na panią Luna, bo w lipcu r. z. wyjechała do Mont Dore na kurację i została tam kochanką niejakiego p. Dussacq, zwyczajnego filistra. W Paryżu mąż wykrył ten stosunek i po gwałtownej scenie przebaczył go żonie pod warunkiem, że wyjadą wszyscy z rodziną na stałe mieszkanie do Vigo. Z początku żona zgodziła się na to, później jednak nie miała ochoty opuszczać Paryża i wysłała do męża swoich dwóch braci w towarzystwie adwokata, aby go prosić o cofnięcie decyzji. Gdy ten w rozdrażnieniu wypowiedział kilka ostrych zdań, zaczęto mu grozić separacją; nie posiadając się wówczas z oburzenia, chwycił rewolwer, zranił ciężko jednego ze szwagrów, położył trupem na miejscu teściową i żonę, poczem, przybity, bezsilny, usiadł przy oknie z płaczącym dzieckiem i sam zaczął płakać. Aresztowano go bez żadnego oporu. Zdaje się, że adwokat Danet wyprosił uwolnienie dla swojego klienta, tembardziej, że strona przeciwna żąda tylko 1 fr. kosztów.

Zbliża się powoli półpoście: praczki przygotowują się do swojego święta. Trzydzieści pralni wybrało swoje królowe, dzielne, młode dziewczyny, które znowu zebrały się wczoraj w Café Americain, na placu Reubliki, aby wybrać ze swojego grona „królową nad królowymi”. Ta jednodniowa godność, przedmiot gorących pragnień, po zaciętej walce wyborczej, dopiero w drugim głosowaniu powierzoną została pannie Eugenii Petit, 21-letniej osobie z niebieskimi oczami i białymi włosami, pracownicy królowej pralni „de la Santé” z ulicy de la Glacière. Wicekrólową została w tym roku też blondynka, panna Gueux.

W amfiteatrze A Nowej Sorbony bronił dziś, przed chwilą, p. Ludwik Wysocki, profesor języka niemieckiego w liceum Condorota, dwóch tez na doktorat z nauk literackich. Jedną, łacińską, ma za temat Pawła Fleminga, poetę niemieckiego z czasów Reformacji, drugą, francuską, Andrzeja Gryphiusa, dramaturga niemieckiego.

Miss Maude Gonno, znana patrijotka irlandzka, dość niebezpiecznie jest chora, co ją zmusza na czas pewien zaniechać szeregu odczytów o Irlandji.

*

Rzym, 5-go lutego.

Dzisiaj, o godz. 5 1/2 wieczorem, aresztowano i uwięziono bar. Michała Lazzaroni'ego, synowca Cezara Lazzaroni'ego, kasjera „Banca Romana”, już od dni kilku uwięzionego. Młody bar. Lazzaroni należał do złotej młodzieży rzymskiej, spotykano go na wszystkich balach wielkiego świata. Dziś wynikałoby ze śledztwa, iż brał bezpośredni udział w występnych przywłaszczeniach swojego stryja i że tym sposobem powiększył w trójnasób znaczny swój majątek, na który jednocześnie sekwestrowano. Michał Lazzaroni miał się ożenić niedawno z margrabianką Saecchetti, siostrzenicą ks. Orsiniego, asystenta papieskiego tronu. Książę, wielki arystokrata czyli też tknięty przecuciem, sprzeciwił się stanowczo temu małżeństwu, oświadczając, że nie chce dorobkowiec niepełnego pochodzenia w swoim rodzie, pomimo jego milionów. Margrabianka usłuchała wuja i cofnęła słowo, dane Lazzaroni'emu. Dziś pokazuje się, że ks. Orsini miał słusność. Z powodu niewiadomych jeszcze dobrze publiczności zeznał p. Tanlonga i twierdził o opozycyjnej prasy, iż prezes i ministrowie kilku gabinetów czepiali z „Banca Romana” znaczne sumy, margrabia di Rudini, naczelnik przeszłego gabinetu, prosił izbę, aby zamianowała komitet śledczy dla jego własnej administracji; ale p. Giolitti błagał go usilnie, aby przyjął odroczenie tego wniosku do nieokreślonego czasu, na co się zgodził.

Doniosłem już wam o pożarze bóżnicy żydowskiej na dawnym Ghetto, wzniesionej w XIII-ym w. po spalaniu się także tej, która czasów zniszczenia Jeruzolimy, sięgała i gdzie się przechowywały jedyne w świecie skarby archeologiczne, a mianowicie rękopisy hebrajskie i złoto-głównie kotary ze zburzonego kościoła Salomona. Nic prawie nie ocalało z tych drogocennych zabytków, do których żydzi z całego świata pielgrzymki odbywali.

Dzisiaj usiłowano rozpocząć karnawał rzymski, który właściwie w sobotę się zaczął, ale gwałtowny wiatr północny, zięjący mrozem, jakiego od lat nie pamiętają, oziębł zapustny zapach. Maskarada bachanalij przeszła więc niepostrzeżoną po ulicach i udała się do teatru Costanzi. Otwierało pochód grono żołnierzy i gladiatorów rzymskich; dalej jechał wóz wyobrażający świątynię Bachusa, za nim ciągnęli muzycanci, grający marsz umyślnie napisany przez maestra Collinę; potem kłusował na osie sylen otoczony satyrkami, a rydwan tryumfalny Bachusa, ciągniony przez pantery, i na którym bożek siedział z Arjanną, zamykał pochód. W teatrze zaś potem był dzienny bal maskowy dla dzieci, na którym dwaj chłopcy znanej poetki pani Klejji Bertini-Attili, Catullo i Sordello, w szesnastowiecznych strojach, niesieni w lektyce, otrzymali pierwszą nagrodę, przez komitet zapustny przeznaczoną.

Przyjechał wczoraj kardynał Langénieur, arcybiskup z Reims, a za kilka dni przyjedzie kardynał Richard, arcybiskup paryski.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 10-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Dzisiejszy numer *Zbiornik praw* zawiera Najwyższy rozkaz w przedmiocie zmiany nazw miast: Dorpatu i Dynaburga na Jurjew i Dwinsk.

Petersburg 10-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — W dniu wczorajszym emir bucharski wyjechał z Petersburga.

Petersburg 10-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Minister finansów wydał rozporządzenie Bankowi państwa, aby od d. 13-go lutego do d. 13-go sierpnia 1893-go r., pod zastaw zupełnie spłaconych listów zastawnych, wygrywających Banku państwowego szlacheckiego ziemskiego udzielane były na 4% rocznie pożyczki nie wyższe nad 160 rs. za każdy list storbulowej wartości.

Petersburg 10-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — Dziś przedstawiono tu „Nauczycielkę” Wł. hr. Koziebrodzkiego z takim samym powodzeniem, jak poprzednio „Flirt”. Teatr przepełniony, artyści grali wybornie.

SPRAWA PANAMSKA.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — *Figaro* domaga się ulaskawienia starego Lessepsa. Skazany pozostaje tylko proces o unieważnienie wyroku przed trybunałem kasacyjnym. Unieważnienie może nastąpić tylko z powodu przedawnienia lub błędu formalnego. *Lanterne* powiada, że za granicą skazanie starego Lessepsa będzie synonimem upadku moralnego Francji. *Autorité* powiada, że wyrok podwaja skandaliczność cofnięcia oskarżeń.

Paryż 10-go lutego. (Tel. Ajen. północnej.) — Dzienniki wyrażają przekonanie, że wyrok, wydany na administratorów Towarzystwa panamskiego, jest

zanadto surowy, szczególnie co do Ferdynanda Lessepsa. *Figaro* żąda wprost od Carnota ulaskawienia Ferdynanda Lessepsa.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — *Petite République* nazywa wyrok słusznym i koniecznym.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Akademia francuska i kapituła legji honorowej oczekują uprawomocnienia się wyroku, zanim wykreślą Ferdynanda Lessepsa z list swoich.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Cottu i Eiffel muszą ostatecznego rozstrzygnięcia co do wyroku oczekiwać w więzieniu. Nowa rozprawa sądowa musiałaby się odbyć w Amiens, Rouen lub Orleanie.

Paryż 10-go lutego. (Telegr. pryw. K. W.) — Andrieux ponawia zeznanie, iż Rouvier sam przyznał się do użytkowania z funduszy panamskich, wobec tego cofnięcie oskarżenia jest rzeczą nie do pojęcia.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — Dzienniki republikańskie napadają już dzisiaj na Cavaignaca, że dla osobistej ambicji naraził republikę na katastrofę.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Andrieux wytacza proces Aréne'owi za zelżenie.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Akcjonariusze roszą do Eiffla pretensje o 36 milionów.

PROTEKTORAT.

Londyn 10-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — W d. 1-ym b. m. konsul Stanów Zjednoczonych ogłosił na prośbę hawajskiego rządu prowizorycznego protektorat czasowy nad archipelagiem wysp sandwichskich aż do ukończenia rokowań pomiędzy rządem Stanów a deputacją hawajską. Poseł angielski uznał tymczasowo rząd prowizoryczny do otrzymania instrukcji z Londynu.

POWODZI I BURZE.

Wiedeń 10-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — W Krems wysokość Dunaja dosięgła siedmiu metrów.

Paryż 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Na wyspie Jawie burza zniszczyła miasto Tenirong. Z Batawji donoszą o setkach ofiar.

TRZĘSIENIE ZIEMI.

Konstantynopol 10-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Trzęsienie ziemi trwało tu wczoraj pół minuty.

Sofja 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wczoraj dało się tutaj uczuć silne trzęsienie ziemi przy — 8° R.

CHOLERA.

Berlin 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — W ministerjum wyznań zebrała się dziś konferencja dla obrad nad środkami zapobiegającymi cholery.

Hamburg 10-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — W zeszłym tygodniu liczono tu 39 wypadków cholery; wypadku cholery nie było. Tyfus zmniejsza się.

Berlin 10-go lutego. (Telegr. pr. Kur. W.) — Miasto Wandsbek mianowało Bismarka obywatelem honorowym.

Rzym 10-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Minister skarbu Grimaldi ma skutkiem ostatnich rozpraw izby ustąpić z gabinetu.

Nowy Jork 10-go lutego. (Tel. pr. K. W.) — Zapas złota w kasach rządowych znacznie się zmniejszył. Bankierzy nowojorscy, którzy pożyczili już rządowi dwa miliony dolarów, obiecali mu dalszą pomoc.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Petersburg 10-go lutego. (Telegram Ajen. półn.) — Notowania giełdy pieniężnej: Przekazy na Londyn (kurs za 3 miesiące) za 10. — funtów szterling. 96.45 płacono, 96.05 płacono, 96.45 płacono. Przekazy na Berlin (kurs za 3 miesiące) za 100 marek rs. 47 kop. 30 płacono, 47.15 płacono, 47.30 płacono. Przekazy na Paryż (kurs za 3 mie-

Redaktor Franciszek Olszewski. — Wydawcy: Wacław Szymanowski i Antoni Pietkiewicz (Adam Plug).